

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/287/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614202276
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5614202276.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Jána Burika, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej v rade 1/ F. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. S., H. XXXX/XX, toho času v Nemecku, L. X, P. a žalovanej v rade 2/ L. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom v Y., A.. M. R. I. XXX/XX, teraz v Y., K. N. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 6 075,52 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 8C/87/2014-118 zo dňa 30. novembra 2015 a dopĺňaciemu rozsudku č. k. 8C/87/2014-154 zo dňa 15. januára 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovaným v rade 1/, 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1) Napadnutými rozhodnutiami súd uložil žalovaným zaplatiť žalobcovi sumu 3 344,22 eur, spolu s úrokom z omeškania, vo zvyšku súd návrh žalobcu zamietol a žalovaným uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 116,97 eur.

2) Súd žalobe vyhovel čiastočne. Právny vzťah strán sporu bol vyhodnotený ako vzťah tzv. absolútneho obchodu, je nutné posudzovať ho podľa ustanovení Obchodného zákonníka o úverovej zmluve. Ide však aj o právny vzťah spotrebiteľský, lebo úver bol právnym predchodcom žalobcu pri výkone jeho podnikateľskej činnosti žalovanej poskytnutý ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi. Bolo potom nevyhnutné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské právo. Celkovo súd zaviazal žalované na úhradu 26 splátok (10 splátok splatných v čase od 20. 03. 2011 do 20. 12. 2011, 12 splátok splatných v roku 2012 a 4 splátky splatné v roku 2013). Každá je vo výške 94,93 eur, takže žalobcovi z tohto titulu prislúcha 2 468,18 eur (26 splátok x 94,93). Vzhľadom na potrebu aplikácie procesného ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa sa súd totiž zaoberal aj premlčaním nároku (s poukazom na aktuálnu právnu úpravu spotrebiteľského práva je potrebné aplikovať občianskoprávnu trojročnú premlčaciu lehotu). Úrok z omeškania patril vzhľadom na dobu vzniku zmluvného vzťahu účastníkov podľa § 3 a § 10c Nariadenia č. 87/95 Z. z. o 8 percentuálnych bodov vyšší, ako je úroková sadzba ECB, platná k prvému dňu omeškania. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 a § 151 ods. 1 O. s. p. Žalobca mal úspech v 55,04 %, žalované v 44,96 %. Pomer ich úspechu je 10,08 % v prospech žalobcu, ktorému patrí v takejto časti náhrada trov konania. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavovali sumu 788,28 eur a s náhradou vecných výdavkov - súdneho poplatku zo žaloby 364,50 eur - 1 152,78 eur. Náhrada cestovných výdavkov vzniknutých v súvislosti so zastupovaním na pojednávaní 30. 11. 2015 zo sídla substitučného právneho zástupcu v Košiciach do sídla súdu v Liptovskom Mikuláši a späť za cestu vykonanú vlakom nebola priznaná za cestu v triede relax (7,60 eur/1 cesta), ale za cestu v triede standard (3,80 eur/cesta podľa www.cp.sk). Nárok na náhradu straty času za čas strávený cestou

advokátskeho koncipienta zo sídla advokáta do sídla súdu súd nepriznal z dôvodu, že táto cesta nebola vykonaná advokátom, ale jeho zamestnancom vyslaným na pracovnú cestu. Náhrada patrí advokátovi za čas strávený cestou z jeho sídla do sídla súdu, kedy by sa mohol venovať inej právnej práci.

3) Proti rozsudku č.k. 8C/87/2014-118 zo dňa 30. novembra 2015, ako i proti dopĺňaciemu rozsudku č.k. 8C/87/2014-154 zo dňa 15. januára 2016 podal v zákonnej lehote totožné odvolania žalobca. Namietal, že súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka. V čase uzavretia zmluvy sa ust. § 52 a 54 Občianskeho zákonníka vzťahovali iba na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. Časti Občianskeho zákonníka, zmluva o úvere bola upravená v Obchodnom zákonníku. Poukázal na rozhodnutia NS SR 7 MCdo/9/2014 a 2MCdo/3/2011, ako i na rozhodnutia iných krajských súdov. Nesúhlasil s nepriznaním úroku z omeškania, nakoľko mal za to, že má nárok na úroky z peňažných prostriedkov až do ich vrátenia. Pokiaľ išlo o trovy konania, nesúhlasil s tým, že súd nepriznal žalobcovi náhradu za stratu času spojenú s účasťou na pojednávaní advokátskym koncipientom, pričom poukázal aj na uznesenie predsedníctva Slovenskej advokátskej komory, ako i na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline. Navrhol rozhodnutie zmeniť a vyhovieť jeho návrhu v celom rozsahu. Uplatnil si trovy konania.

4) Žalované sa k podaným odvolaniam nevyjadrili.

5) Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP, § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

6) Vo výroku, ktorým súd návrh vo zvyšnej časti zamietol, sa odvolací súd, pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľa neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

7) Pokiaľ odvolateľ tvrdil, že zmluva o úvere bola v čase jej uzavretia upravená len v Obchodnom zákonníku, je nutné zdôrazniť, že zmluva o splátkovom úvere zo dňa 07. 07. 2005 bola uzavretá medzi osobou (právnym predchodcom žalobcu), ktorá v rámci svojej podnikateľskej činnosti v čase uzavretia zmluvy poskytovala (okrem iného aj) spotrebiteľské úvery a fyzickou osobou (žalovanou v rade 1/), ktorej bol poskytnutý úver na iný účel ako je výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Pre posúdenie daného právneho vzťahu ako spotrebiteľského nemalo význam, že sa zmluva o úvere ako tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka) spravuje výhradne ustanoveniami Obchodného zákonníka. Ku dňu uzavretia zmluvy bola ochrana spotrebiteľa v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka formulovaná užšie a definovala spotrebiteľskú zmluvu obmedzujúc sa na určité typy zmlúv (zmluva o úvere pod túto definíciu nespádala). Ochrana spotrebiteľa v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch však bola v tom čase jednoznačne súčasťou nášho právneho poriadku.

8) Na uzavretý zmluvný vzťah je potrebné aplikovať ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o vzťah spotrebiteľský (a to napríklad aj v zmysle ustanovení zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, v znení účinnom k uzavretiu zmluvy). Aj keď ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka výslovne uvádza, že právne vzťahy z absolútnych obchodov sa spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu a účastníkov, prostredníctvom ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka došlo k rozdeleniu obchodno-právnych vzťahov aj na ďalšiu kategóriu, ktorú predstavujú vzťahy medzi podnikateľom (ako dodávateľom) a spotrebiteľom.

9) Slovenská súdna prax v súčasnej dobe zastáva názor, že právna úprava chrániaca spotrebiteľa odôvodňuje aplikáciu ustanovenia (v duálnom režime, tak podľa Obchodného ako aj Občianskeho zákonníka), ktoré by mohlo byť pre spotrebiteľa (v určitej konkrétnej situácii) výhodnejšie. Aplikáciu občiansko-právnej premlčacej doby v absolútnych obchodno-právnych zmluvách majúciich spotrebiteľský charakter odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o sťažnosti podnikateľa poskytujúceho stavebné úvery (uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2013, vydané pod sp. zn. I. ÚS 402/2013).

10) V uvedenom kontexte zákonodarca reagoval novelizáciou ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (posledná veta), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, vždy sa prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Podľa rozhodnutia NS SR ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho

zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

11) Pokiaľ išlo o uplatnený úrok z omeškania v zmysle ust. § 506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi. V citovanom ustanovení ide o úpravu špeciálneho inštitútu odstúpenia od úverovej zmluvy pre prípad nesplácania splátok riadne a včas. Veriteľ je pri odstúpení od zmluvy podľa tohto ustanovenia oprávnený požadovať dlžnú čiastku s úrokmi. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru stráca dlžník výhodu splátok a vzniká mu povinnosť vrátiť poskytnutý úver spolu so zmluvným úrokom z úveru.

12) Pokiaľ však ide o úrok z úveru, krajský súd sa stotožňuje s vysloveným právnym názorom prvostupňového súdu, že veriteľovi vzniká nárok na zmluvný úrok do splatnosti úveru a zmluvný úrok aj po dobe splatnosti úveru je v rozpore s účelom zmluvného úroku.

13) Momentom vyhlásenia splatnosti úveru dochádza k zmene práv a povinností účastníkov zmluvy, keď dlžníkovi vzniká povinnosť platiť sankčné úroky z omeškania popri povinnosti peňažné prostriedky vrátiť. Pokiaľ si dlžník túto povinnosť nespĺní a nepristúpi k dobrovoľnému vráteniu peňažných prostriedkov, okrem povinnosti platiť sankčné úroky, má veriteľ právo od neho dlžnú sumu vymáhať v nachádzacom, ako aj vykonávacom konaní. Momentom vzniku povinnosti vrátiť peňažné prostriedky veriteľovi veriteľ stráca nárok na ďalší dohodnutý úrok z úveru. Namiesto toho sa môže domáhať nárokov vzniknutých z porušenia povinnosti dlžníka.

14) Pokiaľ išlo o náhradu trov konania, odvolací súd sa stotožnil s názorom prvoinštančného súdu. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby vykonaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť, patrí advokátovi náhrada za stratu času Zmyslom úpravy je kompenzovať príjem advokáta, ktorý mohol dosiahnuť výkonom advokátskej činnosti a nie príjem koncipienta. Náhrada za stratu času je potom viazaná výlučne na advokáta.

15) O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalovaným v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov v celom rozsahu (100 %).

16) Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).